

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

4 decembrie 2019*

„Trimitere preliminară – Protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare – Regulamentele (CE) nr. 510/2006 și (UE) nr. 1151/2012 – Articolul 13 alineatul (1)° – Regulamentul (CE) nr. 583/2009 – Articolul 1 – Înregistrarea denumirii «Aceto Balsamico di Modena (IGP)»° – Protecția componentelor negeografice ale acestei denumiri – Întindere”

În cauza C-432/18,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania), prin decizia din 12 aprilie 2018, primită de Curte la 2 iulie 2018, în procedura

Consorzio Tutela Aceto Balsamico di Modena

împotriva

Balema GmbH,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul E. Regan, președinte de cameră, și domnii I. Jarukaitis (raportor), E. Juhász, M. Ilešić și C. Lycourgos, judecători,

avocat general: domnul G. Hogan,

grefier: domnul D. Dittert, șef de unitate,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 23 mai 2019,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Consorzio Tutela Aceto Balsamico di Modena, de A. Ringle și de A. Rinkler, Rechtsanwälte;
- pentru Balema GmbH, de C. Eggers și de C. Böhrer, Rechtsanwälte;
- pentru guvernul german, de J. Möller, de M. Hellmann și de U. Bartl, în calitate de agenți;
- pentru guvernul elen, de G. Kanellopoulos, de A.-E. Vasilopoulou și de E.-E. Krompa, în calitate de agenți;
- pentru guvernul spaniol, de A. Rubio González și de L. Aguilera Ruiz, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: germana.

- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de S. Fiorentino, avvocato dello Stato;
- pentru Comisia Europeană, de B. Eggers, de D. Bianchi, de B. Hofstötter și de I. Naglis, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 29 iulie 2019,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 1 din Regulamentul (CE) nr. 583/2009 al Comisiei din 3 iulie 2009 de înregistrare a unei denumiri în Registrul denumirilor de origine protejate și al indicațiilor geografice protejate [Aceto balsamico di Modena (IGP)] (JO 2009, L 175, p. 7).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Consorzio Tutela Aceto Balsamico di Modena (denumit în continuare „Consorzio”), grup de producători de produse care poartă denumirea „Aceto Balsamico di Modena (IGP)”, pe de o parte, și Balema GmbH, pe de altă parte, în legătură cu utilizarea de către aceasta din urmă a termenului „balsamico” pe etichetele de produse pe bază de oțet care nu îndeplinesc caietul de sarcini al acestei indicații geografice protejate (denumită în continuare „IGP”).

Cadrul juridic

Regulamentul (CE) nr. 510/2006

- 3 Regulamentul (CE) nr. 510/2006 al Consiliului din 20 martie 2006 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare (JO 2006, L 93, p. 12, Ediție specială, 03/vol. 71, p. 114) a abrogat și a înlocuit Regulamentul (CEE) nr. 2081/92 al Consiliului din 14 iulie 1992 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare (JO 1992, L 208, p. 1). Acesta a fost la rândul lui abrogat și înlocuit, în esență, de la 3 ianuarie 2013, prin Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO 2012, L 343, p. 1).
- 4 Articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 510/2006, al cărui text a preluat textul articolului 3 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 2081/92 și care figurează în prezent, în esență, la articolul 3 punctul 6 din Regulamentul nr. 1151/2012, prevede:

„În sensul prezentului regulament, prin «denumire devenită generică» se înțelege denumirea unui produs agricol sau alimentar care, chiar dacă se raportează la locul sau regiunea în care acest produs agricol sau alimentar a fost inițial produs sau comercializat, a devenit denumirea comună a unui produs agricol sau alimentar în cadrul Comunității.”

- 5 Articolul 7 din Regulamentul nr. 510/2006, intitulat „Opoziția și decizia de înregistrare”, prevedea la alineatul (1), precum și la alineatul (5) primul, al treilea și al patrulea paragraf următoarele:

„(1) În termen de șase luni de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* [a documentului unic și a trimiterii la publicarea caietului de sarcini], orice stat membru sau țară terță poate să facă opoziție cu privire la înregistrarea propusă prin depunerea la Comisie a unei declarații întemeiate corespunzător.

[...]

(5) În cazul în care o opoziție este admisibilă [...], Comisia solicită părților interesate să inițieze consultări corespunzătoare.

[...]

În cazul în care nu se ajunge la un acord, Comisia adoptă o decizie în conformitate cu procedura prevăzută [la articolele 5 și 7 din Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei (JO 1999, L 184, p. 23, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 159)], având în vedere practica tradițională corectă și riscurile reale de confuzie.

Această decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.”

- 6 Aceste dispoziții au fost preluate în esență la articolul 51 alineatul (1) primul paragraf, la articolul 51 alineatul (3) primul paragraf, la articolul 52 alineatul (3) litera (b) și, respectiv, la articolul 52 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1151/2012.
- 7 Articolul 13 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 510/2006, al cărui text a preluat fără modificări de substanță textul articolului 13 alineatele (1) și (3) din Regulamentul nr. 2081/1992 și care figurează în prezent la articolul 13 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1151/2012, prevedea:

„(1) Denumirile înregistrate sunt protejate împotriva:

- (a) utilizării comerciale directe sau indirecte a unei denumiri înregistrate referitoare la produsele care nu sunt acoperite de înregistrare, în măsura în care aceste produse sunt comparabile cu cele înregistrate sub această denumire sau în măsura în care această utilizare permite exploatarea reputației denumirii înregistrate;
- (b) utilizării abuzive, imitării sau evocării, chiar dacă originea adevărată a produsului este indicată sau dacă denumirea protejată este tradusă ori însoțită de expresii precum «gen», «tip», «metodă», «stil», «imitație» sau de o expresie similară;
- (c) oricărei indicații false sau înșelătoare privind proveniența, originea, natura sau calitățile esențiale ale produsului, care figurează pe partea interioară sau exterioară a ambalajului, în materialul publicitar sau documentele aferente produsului vinicol respectiv, precum și împotriva împachetării produsului într-un ambalaj de natură să creeze o impresie greșită cu privire la originea acestuia;
- (d) oricărei alte practici capabile să inducă în eroare consumatorii cu privire la originea adevărată a produsului.

În cazul în care o denumire înregistrată include numele considerat generic al unui produs agricol sau alimentar, utilizarea acestui nume generic pe produsele agricole sau alimentare corespunzătoare nu se consideră a fi contrară primului paragraf literele (a) sau (b).

(2) Denumirile protejate nu pot deveni generice.”

Regulamentul nr. 583/2009

8 Astfel cum reiese din referirile sale, Regulamentul nr. 583/2009 a fost adoptat în temeiul Regulamentului nr. 510/2006, în special al articolului 7 alineatul (5) al treilea și al patrulea paragraf din acesta.

9 Considerentele (2)-(5), (7), (8) și (10)-(12) ale Regulamentului nr. 583/2009 enunță:

„(2) Germania, Grecia și Franța au prezentat declarații de opoziție cu privire la înregistrare, în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul [nr. 510/2006]. [...]

(3) Declarația de opoziție a Germaniei a invocat în special temerea că înregistrarea indicației geografice protejate «Aceto Balsamico di Modena» ar putea prejudicia existența unor produse prezente în mod legal pe piață de cel puțin cinci ani, comercializate sub denumirile de «Balsamessig/Aceto balsamico», precum și caracterul presupus generic al acestor ultime denumiri. [...]

(4) Declarația de opoziție a Franței s-a referit în special la faptul că «Aceto Balsamico di Modena» nu ar avea o reputație proprie, distinctă de cea a lui «Aceto balsamico tradizionale di Modena», deja înregistrat ca denumire de origine protejată în temeiul Regulamentului (CE) nr. 813/2000 al Consiliului [din 17 aprilie 2000 de completare a anexei la Regulamentul (CE) nr. 1107/96 al Comisiei privind înregistrarea indicațiilor geografice și a denumirilor de origine în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 17 din Regulamentul (CEE) nr. 2081/92 al Consiliului (JO 2000, L 100, p. 5, Ediție specială, 03/vol. 32, p. 94)]. În opinia Franței, consumatorul ar putea fi indus în eroare în ceea ce privește natura și originea produsului în cauză.

(5) Grecia, la rândul ei, a atras atenția asupra importanței producției de oțet balsamic de pe teritoriul său și asupra efectelor nefavorabile pe care le-ar avea înregistrarea denumirii «Aceto Balsamico di Modena» asupra produselor grecești, comercializate sub denumiri ca «balsamico» sau «balsamon», printre altele, care se află legal pe piață de cel puțin cinci ani. Grecia susține, de asemenea, că denumirile «aceto balsamico», «balsamic» etc. sunt termeni generici.

[...]

(7) Dat fiind că Franța, Germania, Grecia și Italia nu au ajuns la un acord în termenele prevăzute, Comisia trebuie să adopte o decizie [...]

(8) Comisia a cerut avizul comitetului științific pentru denumiri de origine, indicații geografice și atestate de specificitate [...] pentru a stabili dacă produsul îndeplinea condițiile de înregistrare. În avizul pronunțat în unanimitate la 6 martie 2006, comitetul a considerat că denumirea «Aceto Balsamico di Modena» are o reputație indiscutabilă pe piața națională, ca și pe piețele externe, fapt dovedit de utilizarea sa în numeroase rețete culinare din multe state membre, ca și de menționarea sa frecventă pe Internet, în presă și în mass-media. «Aceto Balsamico di Modena» îndeplinește așadar condiția inherentă ca produsul purtând această denumire să aibă o reputație proprie. Comitetul a arătat că produsele coexistă de sute de ani pe piețe. Comitetul a constatat, de asemenea, că produsele «Aceto Balsamico di Modena» și «Aceto balsamico tradizionale di Modena» sunt produse care diferă prin caracteristici, clientelă de bază, utilizare, mod de distribuție, prezentare și preț, ceea ce permite să se asigure tratarea echitabilă a producătorilor implicați și neinducerea în eroare a consumatorilor. Comisia aprobă integral aceste considerații.

[...]

- (10) Se pare că Germania și Grecia, în obiecțiile lor privind caracterul generic al denumirii propuse spre înregistrare, nu s-au referit, de fapt, la denumirea în ansamblu, «Aceto Balsamico di Modena», ci numai la anumite componente ale acesteia, și anume la termenii «aceto», «balsamico» și «aceto balsamico» sau la traducerile acestora. Or, protecția se conferă denumirii compuse «Aceto Balsamico di Modena». Termenii individuali negeografici ai denumirii compuse, ca și traducerile acestora, pot fi utilizați chiar și împreună pe teritoriul [Uniunii], respectând principiile și normele aplicabile în cadrul ordinii juridice [a Uniunii].
- (11) Având în vedere aceste elemente, denumirea «Aceto Balsamico di Modena» trebuie înscrisă așadar în «Registrul denumirilor de origine protejate și al indicațiilor geografice protejate».
- (12) Măsurile prevăzute de prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului permanent pentru indicațiile geografice și denumirile de origine protejate.”
- 10 Articolul 1 din Regulamentul nr. 583/2009 prevede că „[s]e înregistrează denumirea din anexa I [la acesta]”. Această anexă menționează „Aceto Balsamico di Modena (IGP)”.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 11 Balema produce și comercializează produse pe bază de oțet provenit din vinuri din Baden (Germania) pe care le distribuie de cel puțin 25 de ani. Pe etichetele acestor produse figurează în special termenii „Balsamico” și „Deutscher balsamico”, acestea fiind incluse în mențiunile „Theo der Essigbrauer, Holzfassreifung, Deutscher balsamico traditionell, naturtrüb aus badischen Weinen” (Theo producătorul de oțet maturat în butoaie de lemn, oțet balsamic german, tradițional, cu un aspect natural turbure, produs din vin din regiunea Baden) sau „1. Deutsches Essig-Brauhaus, Premium, 1868, Balsamico, Rezeptur No. 3” (Prima fabrică de oțet german, Premium, 1868, Balsamico, rețeta nr. 3) aplicate pe acestea.
- 12 Consorzio, întrucât a considerat că utilizarea de către Balema a termenului „Balsamico” aduce atingere IGP „Aceto Balsamico di Modena”, i-a adresat o scrisoare de punere în întârziere. Ca răspuns, această societate a introdus la instanțele germane o acțiune în constatare negativă a obligației sale de a se abține de la utilizarea acestui termen pentru produse pe bază de oțet fabricate în Germania, sub forma etichetelor menționate la punctul precedent. Întrucât această acțiune a fost respinsă în primă instanță, societatea menționată a declarat apel, care a fost admis pentru motivul, printre altele, că această utilizare nu era contrară articolului 13 alineatul (1) primul paragraf litera (b) din Regulamentul nr. 1151/2012, protecția conferită acestei IGP de Regulamentul nr. 583/2009 profitând doar denumirii globale „Aceto Balsamico di Modena”.
- 13 Sesizată de Consorzio cu un recurs împotriva acestei decizii, Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania) consideră că succesul acestei acțiuni depinde de aspectul dacă utilizarea termenului „Balsamico” sau a sintagmei „Deutscher balsamico” încalcă articolul 13 alineatul (1) primul paragraf litera (a) sau (b) din Regulamentul nr. 1151/2012, ceea ce implică să se determine mai întâi dacă protecția denumirii „Aceto Balsamico di Modena”, acordată prin articolul 1 din Regulamentul nr. 583/2009, privește numai această denumire globală sau se extinde la utilizarea termenilor individuali negeografici ai acesteia.
- 14 Instanța de trimitere consideră că din articolul 13 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012 și din jurisprudența Curții rezultă că protecția unei denumiri compuse din mai mulți termeni, înregistrată ca denumire de origine sau ca indicație geografică, se poate extinde la diferiți termeni care o compun. Cu toate acestea, întinderea protecției unei IGP compuse din mai multe elemente ar putea fi restrânsă în mod valabil prin actul de înregistrare a denumirii în cauză. Această instanță consideră de asemenea că introducerea de către Comisie a unor observații, în considerentele unor regulamente de înregistrare a unor denumiri protejate, care limitează întinderea protecției nu

constituie o derogare nelegală de la Regulamentul nr. 1151/2012, Comisia fiind îndreptățită, în conformitate cu acesta din urmă, să adopte o decizie privind înregistrarea atunci când s-a invocat o opoziție și nu s-a ajuns la un acord.

- 15 Instanța de trimitere apreciază că, în speță, considerentele (3), (5) și (10) ale Regulamentului nr. 583/2009 pledează în favoarea unei restrângeri a întinderii protecției la denumirea globală „Aceto Balsamico di Modena”, cu excluderea diferitor componente negeografice ale acesteia. În plus, deși, pentru denumirile de origine protejate (denumite în continuare „DOP”) „Aceto balsamico tradizionale di Modena” și „Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia”, înregistrate prin Regulamentul nr. 813/2000, legalitatea libertății de utilizare a componentelor negeografice ale acestor denumiri globale ar trebui, în lipsa unei mențiuni în această privință în regulamentul de înregistrare a acestora, să fie examinată de la caz la caz în lumina articolului 13 alineatul (1) primul paragraf litera (b) și a articolului 13 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1151/2012, nu ar fi totuși contradictoriu, în ceea ce privește IGP în cauză în fața sa, să se admită că a fost adusă o restricție protecției acesteia prin Regulamentul nr. 583/2009, din moment ce lipsa de precizie în acest sens în regulamentul de înregistrare a acestor DOP ar putea rezulta pur și simplu din lipsa unei opoziții.
- 16 În aceste condiții, Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Protecția oferită denumirii globale «Aceto Balsamico di Modena» acoperă și utilizarea termenilor individuali negeografici din componența acesteia («Aceto», «Balsamico», «Aceto Balsamico»)?”

Cu privire la cererea de redeschidere a procedurii orale

- 17 După lectura concluziilor avocatului general, Consorzio a solicitat, prin scrisoarea din 7 august 2019, să se dispună redeschiderea fazei orale a procedurii. În susținerea cererii sale, Consorzio susține în esență că concluziile avocatului general se întemeiază pe elemente noi încă nedezbătute între părți, referitoare la înregistrarea DOP „Aceto balsamico tradizionale di Modena” și „Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia”, precum și la faptul că ar putea fi în discuție termeni comuni și că răspunsul propus nu abordează adevărata problemă a cauzei și nici nu permite instanței de trimitere să soluționeze în mod util litigiul pendinte în fața sa. Din aceste concluzii ar rezulta de asemenea că Curtea nu este suficient informată pentru a se pronunța.
- 18 Conform articolului 83 din Regulamentul său de procedură, Curtea poate oricând să dispună, după ascultarea avocatului general, redeschiderea fazei orale a procedurii, în special atunci când consideră că nu este suficient lămurită sau atunci când o parte a invocat, după închiderea acestei faze, un fapt nou de natură să aibă o influență decisivă asupra deciziei Curții sau atunci când cauza trebuie soluționată pe baza unui argument care nu a fost pus în discuția părților ori a persoanelor interesate menționate la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- 19 În speță, nu se regăsește această situație. Astfel, pe lângă împrejurarea că existența unui fapt nou nu este invocată, Consorzio și celelalte persoane interesate care au participat la prezenta procedură au putut prezenta, atât în cursul fazei scrise, cât și în cursul fazei orale a acesteia, argumentele de fapt și de drept pe care le considerau pertinente pentru a răspunde la întrebarea adresată. În această privință, trebuie arătat în special, în ceea ce privește elementele pretins noi la care se referă Consorzio, că primul a fost abordat în mod expres de instanța de trimitere în cererea sa de decizie preliminară, iar al doilea a fost invocat în special de Comisie în observațiile sale scrise și a făcut obiectul unei întrebări scrise adresate de Curte părților pentru a răspunde în cadrul ședinței. Astfel, Curtea consideră, după ascultarea avocatului general, că dispune de toate elementele necesare pentru a se pronunța, iar cauza nu va trebui să fie soluționată pe baza unui fapt nou sau a unui argument care nu a fost pus în discuția părților sau a persoanelor interesate.

- 20 În plus, în ceea ce privește criticile aduse concluziilor avocatului general, trebuie amintit, pe de o parte, că Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și Regulamentul de procedură al Curții nu prevăd posibilitatea ca părțile interesate să prezinte observații ca răspuns la concluziile prezentate de avocatul general (Hotărârea din 25 octombrie 2017, Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, punctul 23 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 25 iulie 2018, Mitsubishi Shoji Kaisha și Mitsubishi Caterpillar Forklift Europe, C-129/17, EU:C:2018:594, punctul 25).
- 21 Pe de altă parte, în temeiul articolului 252 al doilea paragraf TFUE, avocatul general are rolul de a prezenta în mod public, cu deplină imparțialitate și în deplină independență, concluzii motivate cu privire la cauzele care, în conformitate cu Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, necesită intervenția sa. În această privință, Curtea nu este legată nici de concluziile avocatului general, nici de motivarea care a condus la respectivele concluzii. În consecință, dezacordul unei părți interesate față de concluziile avocatului general, oricare ar fi chestiunile pe care le examinează în cadrul acestora, nu poate constitui prin el însuși un motiv care să justifice redeschiderea procedurii orale (Hotărârea din 25 octombrie 2017, Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, punctul 24, precum și Hotărârea din 25 iulie 2018, Mitsubishi Shoji Kaisha și Mitsubishi Caterpillar Forklift Europe, C-129/17, EU:C:2018:594, punctul 26).
- 22 Având în vedere considerațiile care precedă, Curtea apreciază, după ascultarea avocatului general, că nu este necesar să se dispună redeschiderea fazei orale a procedurii.

Cu privire la întrebarea preliminară

- 23 Prin intermediul întrebării sale, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 din Regulamentul nr. 583/2009 trebuie să fie interpretat în sensul că protecția denumirii „Aceto Balsamico di Modena” se extinde la utilizarea termenilor individuali negeografici ai acesteia.
- 24 Potrivit articolului 1 din Regulamentul nr. 583/2009 coroborat cu considerentul (11) și cu anexa I la acesta, denumirea „Aceto Balsamico di Modena (IGP)” este înregistrată și înscrisă în Registrul denumirilor de origine protejate și al indicațiilor geografice protejate. Astfel, potrivit textului acestui articol 1, denumirea „Aceto Balsamico di Modena” în ansamblul său este cea care este înregistrată și, prin urmare, protejată.
- 25 În această privință, Curtea a statuat deja că, în sistemul de protecție creat de Regulamentul nr. 2081/92, care a fost preluat în Regulamentul nr. 510/2006 și care este prevăzut în prezent în Regulamentul nr. 1151/2012, aspectele referitoare la protecția care trebuie acordată diferitor componente ale unei denumiri înregistrate fac parte dintr-o apreciere pe care instanța națională are sarcina să o efectueze pe baza unei analize detaliate a contextului factual prezentat în fața sa de către părțile interesate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 iunie 1998, Chiciak și Fol, C-129/97 și C-130/97, EU:C:1998:274, punctul 38, precum și Hotărârea din 26 februarie 2008, Comisia/Germania, C-132/05, EU:C:2008:117, punctul 30).
- 26 Cu toate acestea, Curtea a statuat de asemenea că, în ceea ce privește o denumire „compusă” înregistrată în conformitate cu Regulamentul nr. 2081/92, faptul că nu există pentru aceasta o indicație, care figurează sub forma unei trimiteri într-o notă de subsol în regulamentul de înregistrare a acesteia, care să precizeze că cererea de înregistrare nu este solicitată pentru una dintre părțile acestei denumiri, nu implică în mod necesar că fiecare dintre părțile sale este protejată. Curtea a precizat că, astfel, chiar dacă se poate revela exact că din articolul 13 din Regulamentul nr. 2081/92 rezultă că, în lipsa unor circumstanțe specifice în sens contrar, protecția conferită de această dispoziție acoperă nu numai denumirea compusă ca atare, ci și fiecare dintre componentele sale, această situație este valabilă doar dacă această componentă nu este nici un termen generic, nici un termen comun (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 iunie 1998, Chiciak și Fol, C-129/97 și C-130/97, EU:C:1998:274, punctele 37 și 39).

- 27 Întrucât sistemul de protecție a indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare care figura în Regulamentul nr. 2081/92, în ceea ce privește protecția acestor denumiri, a fost preluat, fără modificări de substanță, în Regulamentul nr. 510/2006, ulterior în Regulamentul nr. 1151/2012, iar dispozițiile articolului 13 din acest prim regulament au fost preluate, de asemenea fără modificări de substanță, la articolul 13 din fiecare dintre aceste regulamente succesive, este necesar să se constate că această jurisprudență rămâne pertinentă și se aplică, așadar, și denumirilor compuse precum IGP în cauză, înregistrate în conformitate cu Regulamentul nr. 510/2006 și protejate în prezent prin Regulamentul nr. 1151/2012.
- 28 Or, din împrejurările specifice proprii înregistrării, prin Regulamentul nr. 583/2009, a denumirii „Aceto Balsamico di Modena” reiese că protecția conferită acestei denumiri nu se poate extinde la termenii individuali negeografici ai acesteia.
- 29 În această privință, trebuie amintit că dispozitivul unui act nu poate fi disociat de motivarea acestuia, astfel încât trebuie să fie interpretat, în caz de nevoie, luându-se în considerare motivele care au condus la adoptarea lui (Hotărârea din 27 iunie 2000, Comisia/Portugalia, C-404/97, EU:C:2000:345, punctul 41 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 29 aprilie 2004, Italia/Comisia, C-91/01, EU:C:2004:244, punctul 49).
- 30 În speță, din considerentul (8) al Regulamentului nr. 583/2009 reiese că denumirea „Aceto Balsamico di Modena” este cea care are o reputație indiscutabilă pe piața națională, ca și pe piețele externe, și că, prin urmare, această denumire compusă ca atare este cea care îndeplinește condiția inerentă ca produsul purtând această denumire să aibă o reputație proprie.
- 31 În plus, în ceea ce privește opozițiile formulate împotriva înregistrării denumirii menționate de către Republica Federală Germania și de către Republica Elenă, în considerentul (10) al acestui regulament se arată că aceste state membre „nu s-au referit de fapt la denumirea în ansamblu, «Aceto Balsamico di Modena», ci numai la anumite componente ale acesteia, și anume la termenii «aceto», «balsamico» și «aceto balsamico» sau la traducerile acestora”; „[o]r, protecția se conferă denumirii compuse «Aceto Balsamico di Modena», iar „[t]ermenii individuali negeografici ai denumirii compuse, ca și traducerile acestora, pot fi utilizați chiar și împreună pe teritoriul [Uniunii], respectând principiile și normele aplicabile în cadrul ordinii juridice [a Uniunii]”.
- 32 În consecință, în considerentul (11) al regulamentului menționat este indicat că, „[a]vând în vedere aceste elemente, denumirea «Aceto Balsamico di Modena» trebuie înscrisă, așadar, în «Registrul denumirilor de origine protejate și al indicațiilor geografice protejate»”.
- 33 Rezultă astfel fără echivoc din considerentele Regulamentului nr. 583/2009 că termenii negeografici ai IGP în discuție, și anume „aceto” și „balsamico”, precum și combinația și traducerile acestora nu pot beneficia de protecția care era conferită prin Regulamentul nr. 510/2006 și care este în prezent asigurată prin Regulamentul nr. 1151/2012 în favoarea IGP „Aceto Balsamico di Modena”.
- 34 În plus, pe de o parte, este cert că termenul „aceto” este un termen comun, astfel cum a constatat deja Curtea (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 decembrie 1981, Comisia/Italia, 193/80, EU:C:1981:298, punctele 25 și 26). Pe de altă parte, termenul „balsamico” este traducerea în limba italiană a adjectivului „balsamic”, care nu are nicio conotație geografică și care, în ceea ce privește oțetul, este folosit în mod obișnuit pentru a desemna un oțet care se caracterizează printr-un gust dulce-acrișor. Prin urmare, este vorba tot despre un termen comun în sensul jurisprudenței amintite la punctul 26 din prezenta hotărâre.
- 35 În sfârșit, așa cum a arătat de asemenea, în esență, avocatul general la punctele 57 și 58 din concluziile sale, această interpretare a întinderii protecției conferite IGP în discuție se impune ținând seama de înregistrările AOP „Aceto balsamico tradizionale di Modena” și „Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia”, care, de altfel, așa cum precizează considerentele Regulamentului nr. 583/2009, au fost

de asemenea luate în considerare de Comisie la adoptarea acestuia. Astfel, utilizarea în textul acestor AOP a termenilor „aceto” și „balsamico”, precum și utilizarea combinației lor și a traducerii lor nu pot fi considerate ca fiind susceptibile să aducă atingere protecției conferite IGP în discuție.

- 36 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 1 din Regulamentul nr. 583/2009 trebuie să fie interpretat în sensul că protecția denumirii „Aceto Balsamico di Modena” nu se extinde asupra utilizării termenilor individuali negeografici ai acesteia.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 37 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

Articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 583/2009 al Comisiei din 3 iulie 2009 de înregistrare a unei denumiri în Registrul denumirilor de origine protejate și al indicațiilor geografice protejate [Aceto Balsamico di Modena (IGP)] trebuie să fie interpretat în sensul că protecția denumirii „Aceto Balsamico di Modena” nu se extinde asupra utilizării termenilor individuali negeografici ai acesteia.

Semnături